

יומנו הקבוצה

מעין צבי

יום שישי - כד' באב תשכ"ב

24.8.62 - מס' 491

באשה

בנימין ז"ל

איננו...

אסון מחריד פגע בנו, בכל בית מעין צבי. שוב התאקזר הגדול, שוב נלקח מאתנו אחד החברים הנאמנים והמסורים. משה בנימין איננו עוד. בין צעירי החברים היה ופתיל חייו קופד בעודו באיבו. מזועזעים אנו חבריו, ממכה איומה זו. נחרדים אנו מהידיעה שגם מעשי בנין הארץ השלווים דורשים דם קרבנות צעירים. גדול הצער ורב הכאב על שמשה הוצא ממעגל חיינו בטרם עת. משה בא אלינו משבט יהודי אשר היה מרוחק מרוב העם במשך מאות בשנים. אולם בחייו איתנו כאן גילה יכולת נפלאה של השתלבות בחיי היצירה המשותפים לכולנו ושל הזדהות אישית עם קבוצתנו ומפעלנו. זכורני אותו יום סתיו כאשר באה אלינו חברת הנוער מהודו, מפוחדים כל שהיא מהחיים הזרים המחכים להם ומקשיי ההסתגלות שיהיו מנת חלקם. זאכן, לא היה קל המעבר לתרבות חדשה ולדרך חיים זרה, ואך מעשים הצליחו לחול מהפכה זו בחייהם. משה היה ביניהם. וזכורני משה בכתתו בחברת הנוער. בין התלמידים המצטיינים היה. שקט, שוקד על למודיו ומקפיד במלוי כל תפקיד שניתן לו, הן בחברה והן בעבודה. וכאשר התבגר וחזר משרותו הצבאי, היה זה אך טבעי שישוב ויצטרף אלינו ויתקבל כחבר הקבוצה. - וזכורני משה בימים הרבים בעבודה המשותפת בהם מצא את מותו האכזרי. הליכותיו הצנועות, נכונותו לכל עבודה, רצונו לעזור בכל עת, נאמנותו ומסירותו לא ישכחו מאתנו לעולם.

קווים לדמותו של

נאשה ז"ל ...

קשה לשאת את המחשבה שמשה כבר לא יתהלך בתוכנו, כי הגה רק אתמול
ראינוהו בין חבריו לעבודה - שקט, צנוע כדרכו - והיום עלינו למספידו ולהביט
לאחור, כדי להציל את דמותו מן השכחה.

כה פתאומית ואכזרית היתה הסתלקותו, וביחד עם זאת כה בלתי נתפסת. על
כנפי זשירים בא אלינו ממרחקים ודומה, שכנפיים אלו לקחוהו שוב מכאן.

זכורה לנו עוד עלייתו של משה וחבריו. סגולה רחוקה באו, זרים לנו ואנו
זרים להם. לא אחת שאלנו את עצמנו, האם טאמצי הקליטה יוכתרו בהצלחה, כי חבלי
ההתאקלמות היו קשים. הרי לא חוסר השפה המשותפת עמד למכשול, אלא גם השוני
במנהגים ובמסורת, בהשקפות וצורות חיים. אם בסופו של דבר הוסרו המחיכות ונסללה
הדרך להבנה והערכה הדדית, הרי זה לא במעט הודות לאותם בני חבורת הנוער, אשר
בכל ליבם רצו בכך ומשכו את האחרים אחריהם. ובין אלה היה משה. יתכן ולבטיו לא
היו פחותים משל אחרים. אך בקרב יוצאי הודו, גם הגיב על כל גלוי חיצוני כלפיהם.
עוד בימים האחרונים אפשר היה לראותו ביגש אל חבר זה או אחר ומחתימו על העצומה
נגד כפיה דתית, עקב התקנות המפלגות לרעה את עדת בני-ישראל. - אם כי עצם התופעה
פגעה בו, היה בכל זאת מאופק ושליו יותר מאשר בשנים הקודמות. הוא היה בטוח
בתמיכת בני ביצו - קבוצתו, ואכן לא טעה. כדרכו ניגש בחיור מבוויש במקצת, כאילו
מבקש סליחה על ההטרדה, הסביר בסבלנות והושיט ביד רועדת את הגליון.

כך הכרנוהו תמיד. מכווץ בתוך עצמו, וביחד עם זאת מסביר פנים ומסור.
מסירותו הבלתי מסוייגת מצאה את בטויה הנעלה ביותר ביחסו אל אמו. באיזו שמחה
קבל את פניה עם עלייתה ארצה, כמה דאג לה על מנת להקל עליה על כל צעד ושעל,
כיצו לא מש מצדה בעת מחלתה האנושה. וכל זאת מבלי להזניח את חובותיו בעבודה
ובחיי היום יום. אחרי מותה הסתגר עוד יותר מאשר קודם, כאילו תוהה על עתידו.

למרות רצינותו זאת ידע לא להתרחק מסביבתו, ולהתחשב בהתנהגותו השקטה
בכל אחד, הכל ידעו מה לצפות ממנו. איש לא התפלא שבכל חופשה, בעת שרותו בצבא,
סר הביתה. ומובן, לאחר שהכיר בחיוב שבחיינו והשתכנע, לא הסס עוד מן הקשיים אשר
בדרכו, כי המסירות לאנשים הקרובים ולדברים היקרים ללבו, היו אפיינים לאישיותו.
לא אחת באה תכונתו זו לידי בטוי בתקופת הנוער. כך היה כאשר התחילה תסיסה בקרב
עדת בני ישראל ואחדים, אשר לא הצליחו להקלט בארץ חזרו להודו. משה גיבנה מעשה
זה, בכל החריפות, כי ראה בכך עלבון לעצמו ולחבריו והכתמת שמה הטוב של עדתו,
אשר למרות הנתוק הממושך מיתר חלקי האומה, ראתה עצמה תמיד כחלק בלתי נפרד ממנה.

הוא יצא תקיף בדעתם שקשיים חולפים אינם מצדיקים את הנסיגה מן המטרה הנכספת. לא
פעם השתתף בכנוסים אשר עסקו בבעיות אלו. תמיד כשחזר הביתה, סיפר בקול רועד כמעט,
על מה שראה ושמע. אפשר היה אז להרגיש בהתרגשותו, אשר אך בקושי שלט עליה, כי הוא
שתף עצמו כולו למאבק הזה. בשבילו היתה השאלה הזאת יותר מאשר בעיה אישית, כי לו
עצמו - כך נראה - כבר אז היתה דרכו להבא ברורה. אולם רגש האחריות הטבוע בו
עמוק, לא נתן לו מנוח. הוא הבין שעמדתו של כל יחיד תקבע את מהלך המאורעות.
אך באותה מידה של רגישות בה התייחס לכל מתרחש בקרב בני עדתו, כן היה
ער לבעיותינו אנו.

לבקשו במיוחד לכך. מובן היה כי נאות לכך ולדאוג שקומקום התה יעמוד בשעת הארוחה על השולחן בסוכה של הפלחים. הכל מובן היה עד אותו יום סר זאכזרי. הוא היה שייך לאלה אשר אינם שואפים לגדולות, אבל עצם המצאם משרה וזוהרת אווירה של נכונות ורוח טובה על סביבתם. נעים הליכות היה וחבר נאמן. האם יש צורך בשבחים גדולים מאלה?... כזה היה וכך ישאר חרוט בזכרוננו. יהא זכרו ברוך.

יחיאל ג'.

קשה להשלים עם הגורל האכזר כי משה החבר הטוב והמסור שוב איננו אתנו. כל שפל אדמה בטנטורה, חש את פטיעותיו - בעת הרווה אדמה זו במים חיים. כמה דאגה, עמל וזיעה השקיע, כדי שכל ערוגה על צמחיה תקבל את מנת המים הדרושה, וכמה צער אמת היה בו כאשר עקב לקוי שכני שבמשדר הערוגה פני המים לא כיסו את כל השטח. מסירותו בעבודה זו הגיע עד כדי כך שלעיתים קרובות היה מאחר זאף, במקרים רבים, לא הגיע כלל לארוחות בקר וצהרים. - אדמה זו אשר בה השקיע את זמנו, אדנו וזיעתו, לא הסתפקה בכך. היא לא הרפתה ממנו, היא רצתה אותו כולו, את דמו שפך לתוכה את כל דמו... רבים לא הכירו את משה כי נהבא אל הכלים היה, צנוע בהליכותיו, לעולם לא נאבק לזכות בעבודה מסוימת - הוא היה האיש הנוח ביותר בענף. בתקופה שלא היתה עבודה בענף שלו - עבד גם במקומות אחרים. בעיקר בלול. ותמיד קשה היה בתחילת העונה לקבלו בחזרה. הכל רבו עליו כי הכל בשחו בעבודתו האראית. בעבודה בצותא במשך זמן רב, מתגלה לפניך האדם ויכולתו. למשה היתה גפש רגישה ורבת לבטים, אכזבות וכמיהות - החיים לא שפעו עליו רב טוב, כבר בילדותו בארץ מוצאו הודו. בהיותו בן שלש נפצע בתאונה בה קפח אביו את חייו - נוסף לצער מיתמותו של אב, נשאר בו במשה, פגם פיזי ונפשי עד יום מותו. שלש תכונות חברו בו יחד - מצב פיסי רגיש, ביטנות ותמימות. אך דוקא אלו הביאו אותו תוך מאמץ רב, למידת חריצות בלתי רגילה. יחס עדין לחברים, וענה הדדית היו אצלו לשבע שני. כל אלה זיכוהו להערכה מלאה. עתה לא נותרה כי עם נפשו, אותה נפש שהוזה וטובת לב. גתהוה חלל הנשאר אחרי ההולך מאתנו, ואיננו עוד. שלום לעפרך. חבריך המזועזעים עד עומק נפשם והתוהים מול החיים - והכליון - ממשיכים מאתנו מקום בו הפסקת. שמך ודמותך יזכרו לעד...
חברך וידיך
אליעזר

זכורני את היום הראשון שנפגשתי עם משה. היה זה בית הספר היסודי בבומביי אשר שימש כמקום מפגש לאלה שרצו לעלות ארצה. היתה לנו הזכות להיות בחברת הנוער הראשונה שאורגנה מקרבנו.

עלינו בשנת 1950 ישר למצוין צבי. לאחר שנתיים הצטרפה יתר משפחתו. ישבנו באותה כיתה ולמדנו שפה חדשה, תולדות נוספים של עמנו ואולי את החשוב ביותר, דרך חיים חדשה.

יומן הישיבות

מ ז כ ר ד ת

17.8.62

מחיצות בצריף לשכון זמני של הנוער :

הצענו לדחות את קליטת הנוער לאמצע אוקטובר אולם שלמה ז', אשר בא במגע עם עליית הנוער, מוסר כי עליית הנוער אינה מוכנה לכך, מאחר וקיימת סכנה שהמועמדים אשר נרשמו לחברת הנוער יתפזרו. עליית הנוער הציעה שבסכים לקליטה חלקית של החברה כ- 20 - 15 ילד. התקיימה ישיבה של ועדת החנוך בהשתתפות חברים אחדים מעובדי בית הספר ושם הוחלט לפנות את כל הצריף בו נמצאת כעת כיתה ושני חדרי שינה. ע"י כך ניצור כ- 15 מקומות שכון זמניים - עד לגמר פנת הנוער. כמו כן הוחלט להשתמש באופן זמני במועדון של הדור הצעיר ככיתה. בצריף השיכון יהיה צורך להכניס באופן זמני שתי מחיצות בחדר הכיתה על מנת ליצור תנאי שכון נאותים. לאחר העברת הנוער לשכון הסופי יסירו שוב את המחיצות כך שההוצאה מתבטאת בעבודה בלבד. הוחלט בחירוג.

שינויים בצפנת הנוער ורכישת ציוד :

בפנת הנוער נתגלו ליקויים. חסרה פינת בישול וישנה כניסה אחת בלבד בכל בנין. הסכימו לשינויים המוצעים. רות וייל מציעה לקנות ציוד פנימי לחדרים ולכתות בהתאם למחירוון שקבלנו מעליית הנוער. סכמו את רשימת הציוד הדרוש ורות יחד עם עלי יסעו ירושלימה לרכישת הפריטים.

הדרכה להדסה גזר :

דוד רבן ביקר בהדסה גזר יחד עם נציג התנועה על מנת לברר במקום את התנאים והצרכים בהדרכה. נמסרה אינפורמציה בישיבה והוחלט להמשיך במאמצים לפתרון בעיית ההדרכה.

ד ע ד ת מ ש ק

21.8.62

כתבה ב "מעריב" בקשר למותו של משה ב' ז"ל :

- החברים קראו את הכתבה וכולם גילו את הסתייגותם וצערם על עצם סילוף העובדות. התמונה המצטיירת מהכתבה הנ"ל אינה מציאותית ולגמרי לא נכונה. עפ"י הכתבה מסתבר שהאינפורמציה נתקבלה ממשרד התחבורה.
- סוכס : א. לכתוב מכתב למערכת מעריב ובו לציין שכל הפרטים הנוגעים למקרה לא נכונים, ואנו מביעים את תמיהתנו על פרסום פרטים מהאסון, בעת שלמעשה עדיין לא הסתיימה החקירה.
- ב. לכתוב מכתב למשרד התחבורה על תמיהתנו עקב מסירת האינפורמציה הנ"ל כל זמן שהחקירה עדיין לא נסתיימה.
- ג. למסור את עובדות האסון באספה הכללית על מנת להעמיד את החברים על העובדות הנכונות.

הבאים : משרד התחבורה, תעופה אזרחית, נציג מועצת הכותנה, נציג ארגון עובדי הפלחה.

סוכם לצרף את זאב ר'. לועדה הנ"ל.

מי שופכין של היקב וזיהום נחל דופלה :

בסוף השבוע שעבר נכנסו מי השופכין של היקב דרך ואדי פרזיס לדיפלה וע"י כך מתו אצל אדלר 3 טון דגים במחסן ואצלנו 5 טון בברכה 13.

ביום ה' הקמנו סכר מזרחית לכביסת התעלה המערבית לואדי. בשבת אחה"צ הקמנו סכר שני מזרחית לגשר האירי. יהיה צורך, כנראה, להקים עוד סכר שלישי או רביעי מזרחית יותר. הפעלנו את משרד הבריאות ואת מינהל המים וגם העורך דין שלנו מטפל בענינים החוקיים לשם קבלת פיצויים עבור הנזק וההוצאות. סוכם : א. לוקים סכר שלישי בין שני הסכרים לשם בטחון במקרה של פירצה. ב. במדה והמים יורדים מערבה לסכר המזרחי, לשאוב את מי השופכין מהצד המזרחי של הסכר לאגם הנמצא בצדו המערבי של הסכר.

ג. להקים את הסכרים הבאים במרחקים יותר קטנים.

ד. להתקשר עם מנהל המים ולבקשם לתאם ישיבה משותפת עם הנהלת היקב, נציג הועד החקלאי בזכרון יעקב, משרד הבריאות והמשק. להבהיר לפני הועדה הנ"ל את הסכנה הגדולה ואת הנזק העצום שיכול להגרם ע"י כניסת מי השופכין לדיפלה. לדרוש מהנהלת היקב להעמיד לרשות העינין שטח מזרחית מהכביש הראשי בו אפשר יהיה לאגור כמות מי שופכין גדולה.

המשך מעמוד 3

זה נמשך שנתיים וחצי והחברה עמדה בפני הברירה להמשיך בדרך שהוכשרנו לה או לאו. משה לא איכזב אותנו והוא בשאר נאמן לרעיון שלמד להוקיר. בינתיים עברו שלוש עשרה שנים. משה הספיק לשרת בצ. ה. ל. חזר הביתה והכה שרשים במקום. פה הוא מצא מקומו ודבנה את ביתו. הוא המשיך ומצא סיפוקו על- ידי השתתפות במעשים הקטנים והגדולים כאחד, בחרי יום יום לקראת הצלחת הרעיון הקיבוצי. וכך הוא נפל תוך עבודה אפורה ויום יומית.

נח א'.

מברקי תנחומים רבים הגיעו אלינו בימים האחרונים
בשל שני האסונות שפקדו אותנו בחודש האחרון...
בית מעין צבר מודה לכל אלה המשתתפים בצער ביתנו
ויודים לנו את העבודה שגם באסונות
איננו עומדים לבדנו...